

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

PROMILE i PROMILLE

OJCZYSTY – DODAJ
DO ULUBIONYCH

Polszczyzna zna dwa rzeczowniki oznaczające tysięczną część jakiejś wielkości i służące m.in. do określania zawartości alkoholu we krwi: ten PROMIL i to PROMILLE. Wyraz PROMILLE wcześniej pojawił się w polszczyźnie (jako zrost z łaciny: pro mille ‘na tysiąc’) i jest formą stosunkowo rzadko używaną, ale za to niezwykle wygodną. Jest bowiem nieodmienny i zawsze ma taką samą postać: PROMILLE, np. 0,5 promille, 1 promille, 1,5 promille, 3 promille, 5 promille, o 5 promille, w 3 promille, z 1,5 promille. Wyraz PROMIL jest formą nowszą, powstałą jako uproszczenie słowa PROMILLE i wprowadzie najczęściej stosowaną, ale mogącą sprawiać trudności językowe, zwłaszcza w niektórych połączeniach. Dawniej w połączeniach z liczebnikami PROMIL zachowywał się jak rzeczownik nieodmienny (podobnie jak procent), ale z czasem dostosował się do systemu fleksyjnego i współcześnie można – ale nie trzeba! – używać go w nieodmienionej postaci PROMIL tylko w zestawieniu z liczebnikami głównymi w D. i w B. l.mn. We wszelkich innych połączeniach występuje zawsze forma odmienna. Napišemy zatem: 0,5 promila; 0,75 promila; 1 promil; 1,3 promila; 1,75 promila; 2 promile; w 3 promilach; ale: 5 promili albo: 5 promil; miernik wskazywał 6 promili albo: miernik wskazywał 6 promil.